

Cuprins

Notă de început	7
Harta traseului parcurs de mine în jurul lumii	9
Călătoria în cifre	10
La drum!	11
Puțin despre Uruguay și locuitorii lui	40
Ceaiul <i>mate</i>	53
<i>Foz do Iguaçu</i>	60
Iezuțiții și „orașul care ar fi trebuit să fie”	75
În ritmul pampasului	89
Tăcerea albă de la <i>Salinas Grandes</i>	101
<i>Hornocal</i> și solemnitatea culorii	107
Umbrele din <i>Cerro Rico</i>	138
Mesajele tăcute ale <i>Nazcái</i>	169
Agricultura peruană – între tradiție andină și competitivitate globală	203
<i>Timing Is Everything</i>	245
Amazonul sau măsura unei alte lumi	251
Ziua lui Peter Pan	269
<i>Nymphoides indica</i>	279
Între cer, munte și mare: <i>Christ the Redeemer</i>	298
Brazilia, dincolo de clișee	306
Puțin despre America de Sud și locuitorii ei	314
Notă de final	319

La drum!

La drum!

Ziua 0
Joi, 24 iulie 2025

15:11

„Smart-EDU Hub – eul meu profesional – a intrat în vacanță; își începe însă activitatea celălalt eu al meu: Pierdut prin lume”... ăsta a fost mesajul ce anunța plecarea spre aeroport, postat pe Facebook cu puțin timp înainte de a ieși din casă.

Deja sunt la metrou și îmi caut drum spre aeroport – indecis dacă să iau trenul mai departe – sau un autobuz (am înțeles că este un blocaj undeva pe traseul acestuia și nu vreau întârzieri, deși avionul îl am la 08:00 diseară).

Dacă anul trecut pe vremea asta plecam spre est, în ceea ce s-a transformat în ocolul pământului de la est la vest, anul acesta plec întâi spre Istanbul (unde voi avea un tranzit foarte lung), de unde mă voi porni mai departe spre vest către *Buenos Aires*. De acolo... oi vedea cum, dar voi ajunge în Uruguay. Voi descrie pașii făcuți pe măsură ce-i fac, așa cum v-am obișnuit deja.

15:36

Am ales trenul pentru siguranță... acum aștept să-l tragă la peron. Trebuie să ajung mai devreme pentru că nu am putut face check-inul online. În plus, îmi place emoția pe care o trăiesc atunci când mă lansez într-o nouă aventură... simt că stau ca pe jărat.

16:18

Ajuns la aeroport *just in time* aș zice... să văd dacă e deschis counter-ul pentru check-in. Dacă da, rezolvată și problema asta.

16:27

Problem solved... ba mai mult, rugând-o pe doamna de la counter să mă ajute cu locuri la geam, mai ales pentru al doilea zbor, pentru că e foarte lung, mi-am securizat și un loc confortabil așa cum îmi doream. „Vorba dulce mult aduce”... așa spune un proverb parcă.

16:47

Și pentru că tot am avut timp până la îmbarcare, am cumpărat și domeniul de internet pierdutprinlume.ro, pe care vreau să încep a-l popula cu informații după ce revin din această călătorie. Deși intenționez de mult, abia acum m-am mobilizat. Sper să găsesc timpul necesar dezvoltării site-ului.

18:00

Pentru că ies din Uniunea Europeană, trebuie să trec pe la poliția de frontieră... uitasem. E atât de aglomerat aeroportul, toată lumea pleacă peste tot. Foarte frumos, asta ajută și la ridicarea gradului de înțelegere și de acceptare a întregii societăți, ceea ce e un beneficiu uriaș care nu cred că poate fi altfel obținut. Cărțile din seria „Pierdut prin lume” asta se doresc a fi: o invitație la călătorie... oriunde, oricum, oricât.

18:28

Beau un ceai la un restaurant în aeroport, în apropierea porții de unde am zborul, și caut să intru în atmosfera călătoriei care tocmai debutează... e dulce sentimentul, plin de emoție. Ținând telefonul, îmi dau seama că am palmele ușor transpirate; e cald, dar nu de la asta, ci e pur și simplu manifestarea bucuriei asociate evenimentului. La început, când lumea din jurul meu abia descoperea pasiunea asta la mine, mă întreba de ce îmi place așa de mult să mă pierd prin lume. Nu știam să răspund decât evaziv, invocând dorința de cunoaștere... acum nu mă mai întreabă nimeni, toți știu că nu am răspuns, cel puțin nu unul ce poate fi expus clar. Nici eu nu știu să-mi răspund mie... dar știu ce vreau, să văd tot ceea ce pot vedea din lumea asta mare și frumoasă.

20:00

M-aș fi așteptat să fie plină aeronava cu cetățeni români și turci... primii mergând în vacanță, ceilalți acasă. De unde, mulți sunt ucraineni... în vacanță, cred. Interesant!!

20:12

În sfârșit, s-a anunțat o întârziere de zece minute... începuse lumea să se agite și au venit și ei cu vestea. Era nevoie de rumoare pentru ca oficialii de aici să realizeze că trebuie făcut un anunț. Eu nu mă grăbesc, abia dimineată la 10:00 am următorul zbor, dar sunt alții care probabil pierd zboruri interne în Turcia.

20:31

În sfârșit, am pășit în micuța aeronavă ATR 72 a TAROM-ului. De acum drum bun să am.

21:57

De la înălțimea celor câteva mii de metri se vede minunata metropolă turcă, cu luminile sclipitoare ce-i dau parcă viață. Deși stau practic întreaga noapte aici, având deci timp să

vizitez din nou orașul, am decis să rămân în aeroport pentru a nu-mi pune în pericol următorul zbor... care, este de fapt, cel mai important. Este foarte frumos Istanbulul, am fost de nenumărate ori aici, iar aceia dintre dumneavoastră care ați citit jurnalele din seria „Pierdut prin lume” știu deja asta încă de la prima călătorie astfel documentată pe care am făcut-o în India¹.

Mi-ar fi plăcut să ies, poate la o narghilea, dar, vor mai fi ocazii.

22:27

Aterizați și deja intrați în terminalul de tranzit. Cum mă așteptam, zborul meu nu este încă afișat, deci nu știu spre unde să mă îndrept, așadar aștept.

Ziua 1.

Vineri, 25 iulie 2025

06:48

Am găsit un loc unde m-am odihnit neașteptat de bine – am dormit toată noaptea, deranjat arareori de freamătul din jur. Mă duc să beau o cafea turcească pe undeva și apoi mă voi îndrepta spre poarta de îmbarcare.

07:03

*Turkish coffee on the way*². Informațiile despre poarta de unde am zborul vor fi oferite abia la 08:35... până atunci mă delectez cu minunatul gust al unei cafele turcești.

07:21

Deși nu sunt cafegiu, îmi place să mă adaptez spiritului locului... și unde, dacă nu aici, poți bea o delicioasă cafea la ibric?! Ah, da, un răspuns la întrebarea asta ar fi „pe străzile

¹ Recomand citirea jurnalului de călătorie *Pierdut în India* (2012); aici veți face cunoștință cu Cătălin cel curios care s-a lăsat pentru prima oară pierdut într-o lume atât de diversă și colorată precum India.

² Cafea turcească în preparare.

Istanbulului”, dar cum nu e posibil pentru mine acum, accept un compromis, însă totuși fără ca acesta să implice și sacrificiul calității.

08:52

„Câte bordeie, atâtea obicei” sau, în termeni mai moderni, fiecare aeroport cu procedurile lui. Am mai zburat spre *Buenos Aires* și, din câte știu eu, nu e nevoie de bilet de întoarcere spre România sau alte garanții de-astea... acum însă mi-au cerut. N-am avut, așa că au fost de acord cu explicațiile. Vedem, odată aterizat, ce surprize mă mai așteaptă la destinație.

09:15

Cum s-a mai întâmplat și în alte cazuri, am primit un chestionar de satisfacție din partea Ministerului Culturii și Turismului din Turcia. Făceau referire doar la această călătorie, deci n-am extrapolat. Păcat, aș fi avut mai multe de spus despre țară și locuitorii ei (nu puteam pretinde că am stat mai mult, pentru că a trebuit să dau detalii despre zboruri și eventuale hoteluri)... mi-au oferit la final un pix care probabil mi-ar fi fost util dacă aș mai fi luat notițe ca pe vremuri – acum însă ne-am digitalizat.

09:33

Zborul ăsta durează aproximativ optsprezece ore și are o oprire pentru realimentare în *São Paulo*, Brazilia... unde va coborî o parte din pasageri. *Long, long flight!*¹ Dacă ar fi fost fără oprire, ar fi fost cel mai lung zbor al meu de până acum.

10:04

Și, în sfârșit, așezat confortabil pe locul meu la fereastră. Am primit, din partea companiei *Turkish Airlines*, un set Lacoste cu cele trebuincioase la bord pentru un zbor atât de lung. Pentru mine, important e doar încărcătorul USB, pentru că voi avea nevoie de telefon odată aterizat. De acum voi folosi ora

¹ Un zbor foarte-foarte lung.

Buenos Aires-ului ca reper temporal. Sunt șase ore diferență, acum acolo fiind 04:04... deci, bună dimineața din nou!

04:39 (ora *Buenos Aires*-ului)

În curând decolăm... ascult muzică (Audioslave acum) din playlistul oferit de compania de zbor și, poate, mai dorm. Îmi încarc bateriile pentru călătoria care urmează.

*Nail in my head, from my creator
You gave me life, now show me how to live¹*

Audioslave, Show Me How To Live

Dacă până nu de mult internetul era rar disponibil gratuit și nerestricționat în aeroporturi, acum el este, deocamdată, restricționat și contra cost, oferit la bordul aeronavelor pe toată durata zborului. Am mai zis asta și în anii trecuți... abia aștept să marchez trecerea la acces complet gratuit și nerestricționat la internet la bord.

05:09

And take off². Spre mai departe de acum. Prima oprire, cum am mai zis, *São Paulo*... eu cobor însă la a doua!! Oarecum amuzant, parcă ar fi o „rată” în care călătorii urcă, respectiv coboară după bunul-plac, dar cred că e mult mai ieftin pentru companiile aeriene să opereze în felul acesta zborurile foarte lungi, care mai necesită și realimentare undeva pe traseu.

07:09

Gladiator II... filmul în fața căruia am ales să savurez masa de prânz oferită în avion. Cred că cele mai multe filme văzute de mine în ultimii zece ani au fost prin avioane. Nu sunt un cinefil, asta e clar. Acum însă e altceva... e singura metodă pe

¹ O idee în mintea mea, de la creatorul meu / Mi-ai dat viață, acum arată-mi cum să trăiesc.

² Decolăm.

care o am la dispoziție de a accepta trecerea timpului mai ușor. Așadar, mă reîntorc la filmul meu, pare interesant.

12:12

Abia am trecut deasupra Atlanticului... mai sunt șase ore până la *São Paulo*, iar de acolo până în *Buenos Aires* încă vreo trei-patru. Acum doi ani, mai exact în februarie 2023, când am fost în *Buenos Aires*, am zburat direct din Madrid. N-am mai găsit zboruri pe ruta asta, așa că am luat cu Istanbulul... care, evident, e mult mai departe.

18:19

Începem coborârea spre *São Paulo*. Aseară admiram frumusețea Istanbulului văzut de sus, astăzi la fel, dar de data asta a marii metropole braziliene, unde probabil voi ajunge terestru cât de curând. Mă surprinde puțin să văd cât de întuneric e aici în ciuda orei... dar sunt în emisfera sudică și era cumva de așteptat.

18:42

Au anunțat că pauza durează o oră și jumătate; de atâta timp au nevoie probabil pentru a-i debarca pe cei care coboară aici (având, totodată, grijă și de bagajele lor) și pentru a-i îmbarca pe cei care pleacă spre *Buenos Aires*.

19:38

Am fost anunțați că cincizeci de minute durează realimentarea; e ceva... bine, nu sunt doar câteva zeci de litri de combustibil, ci tone – are sens. După ce se termină asta, urmează o inspecție a documentelor celor care au rămas la bord – probabil și a bagajelor, să se asigure că nu a fost lăsat vreunul la bord de cei care au debarcat.

20:26

Și, în sfârșit, decolăm. Încă un hop și *Buenos Aires* scrie pe mine.

23:18

Aterizat... aş fi zis că de acum să începă aventura, dar în mintea mea startul se dă odată ce păşesc în Uruguay... aia este, de fapt, destinaţia de referinţă.

Ziua 2.

Sâmbătă, 26 iulie 2025

00:18

Oficial în Argentina. E mult prea târziu să pot pleca spre oraş, aşa că voi rămâne (din nou) în aeroport până se luminează şi apoi văd ce drum apuc. Voi considera şi această oprire tot ca pe un tranzit lung.

00:23

Am noroc şi de o priză în apropiere... deci zboară timpul. A zburat el până acum, ce-l mai poate ţine de acum încolo?!

04:54

Mi-am luat card pentru transportul local, dar nu le merge sistemul pentru a-l încărca... *funny*¹. Mai caut.

05:17

*Finally I made it*². După ce am căutat o bancă să schimb câţiva dolari, a trebuit să caut un automat sau magazin pentru a alimenta cardul de transport... automate funcţionale, zero, magazin, unul, şi asta cu un mare noroc că m-au îndrumat vânzătoarele de la un altul. Deşi ziceam că urmează să începă aventura după ce păşesc în Uruguay, văd că totuşi a început deja. Noroc de oameni frumoşi. Acum beau un ceai la Starbucks (aici numele meu a fost trecut pe pahar ca fiind scris cu „Y” – CATALYN).

¹ Amuzant.

² În sfârşit, am reuşit.

06:16

Gata, m-am pornit spre *colectivo*¹... e frig, opt grade, dar mă simt bine, mă așteptam. Un zâmbet îmi domină chipul atât de la emoția unui nou început, cât și văzând și aducându-mi aminte cât de frumoși sunt oamenii de prin locurile astea. Aș vrea să pot exprima în cuvinte ce simt.

06:52

Autobuzul aleargă pe străzile din periferia marelui oraș încă adormit... e noapte, soarele răsare târziu și apune devreme în aceste colțuri de lume acum. Sunt mult sub Ecuator – aproximativ patru mii de kilometri, astfel că se înțelege.

08:35

M-am despărțit de un amic de ocazie care m-a ajutat să identific stația unde trebuie să cobor, printr-o strângere de mână însoțită de un *solta amigo, solta*²... a fost mai degrabă o excursie cu autobuzul prin *Buenos Aires* decât o simplă călătorie așa cum mă așteptam. A răsărit și soarele între timp, s-a trezit și orașul, am traversat și întreg centrul... ce să mai: excursie. Acum trebuie să văd cum ajung în port.

09:12

Gata, am și bilet la *ferry* spre *Colonia del Sacramento* în Uruguay. Odată ajuns acolo, pot spune cu adevărat că încep aventura de anul ăsta.

08:42

Așa cum am zis, nu sunt la prima întâlnire cu capitala Argentinei, și adaug că am găsit-o întotdeauna foarte frumoasă; dar acum, cu atât mai mult revăzând-o și făcând pași de-a lungul trotuarelor, mărginite de clădiri în stil colonial, mi-aduce aminte de sentimentele de bucurie pe care le-am avut prima dată când am călcat pe aici în urmă cu doi ani jumate. Cred că

¹ Așa este denumit aici transportul public.

² O interpretare aproximativă ar fi: „drum bun prietene, drum bun!”

partea asta a orașului nu o văzusem până acum și probabil că asta contribuie la sentimentul de bucurie.

08:46

Adie o briză rece și tăioasă la care mărturisesc că nu mă așteptam. Văzusem, când am plecat de acasă, că temperaturile în zonă sunt destul de scăzute și m-am îmbrăcat pentru asta, sau, mă rog, am la mine haine mai bine zis, dar nu mă așteptam chiar acum – le am la mine, dar nu pe mine. Voi rezolva însă problema asta cât de curând.

09:45

Logan-uri și *Duster*-e la tot pasul... mașini bune, deci, de ce nu?! Noi, de fapt, am avut de mult timp Argentina ca piață de desfacere pentru produsele Dacia – vândute, ce-i drept, sub sigla *Renault*¹.

11:08

După o scurtă plimbare prin împrejurimile portului, am revenit pentru îmbarcare – mi s-a spus de către personalul de la ghișeu că asta începe la și douăzeci, deci iată-mă. Abia aștept să pășesc în Uruguay!!

11:26

Deși nu sunt încă fizic pe pământ uruguayan, oficial însă am trecut granița pentru că deja am ștampila de intrare de la oficiul poliției de frontieră. *Minunée*².

12:28

¹ În urmă cu aproximativ zece ani, *Renault* a investit în construirea unei fabrici în Argentina pentru modelele *Logan* și *Sandero*.

² Pentru cei care citesc pentru prima dată un jurnal de călătorie din seria „Pierdut prin lume” le sunt dator cu o explicație: *minunée* este un cuvânt inventat de mine, un *furculision* dacă vreți, dar care, spre deosebire de nota pe care i-a dat-o Caragiale cuvântului său, eu exprim prin al meu o stare de bucurie amestecată cu surprindere în fața unei realizări (nu neapărat a mea) neașteptate... Atunci când, nesperat, stelele se așază optim. Ne vom mai întâlni cu el.